

Nr. 20/15.1.99...SSC

Data 09.09.2016.

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

APROB
PRIM-MINISTRU AL
GUVERNULUI ROMÂNIEI
Dacian CIOLOȘ

MEMORANDUM

Avizat:

Domnul Vasile DÎNCU
Viceprim-Ministru,
Ministrul Dezvoltării Regionale Și Administrației Publice

De la:

Doamna Cristiana PAȘCA PALMER
Ministrul Mediului, Apelor Și Pădurilor

Subiect: Crearea Parcului Național Munții Făgăraș

PEAMBUL

Parcul Național Munții Făgăraș poate deveni cel mai important parc național din Europa.

Parcurile Naționale reprezintă acele arii naturale protejate ale căror scopuri sunt protecția și conservarea unor eșantioane reprezentative pentru spațiul biogeografic național, cuprinzând elemente naturale cu valoare deosebită sub aspectul fizico-geografic, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic sau de altă natură. Ele oferă posibilitatea vizitării în scopuri științifice, educative, recreative și turistice. România are 13 Parcuri Naționale cu o suprafață totală de aprox. 317.500 ha, care reprezintă 1,5% din teritoriul României, la nivel european existând 271 parcuri naționale care acoperă 2,8% din suprafața Europei.

Prin instituirea Munților Făgăraș ca și Parc Național se dorește conservarea și promovarea celui mai reprezentativ și mai valoros sector al lanțului Carpat, acoperind o suprafață de aprox. 2000 km² din teritoriul României. În toată Europa, precum și în restul lumii, cele mai înalte și mai reprezentative masive muntoase au fost declarate ca Parcuri Naționale, pentru a se asigura conservarea și promovarea patrimoniului natural al țărilor respective. Astfel, **Parcul Național Munții Făgăraș poate deveni cel mai important Parc Național al Europei sub raportul suprafață/bogăția biodiversității, un veritabil „Yellowstone European”.**

I. ARGUMENTE PENTRU CREAREA PARCULUI NAȚIONAL MUNȚII FĂGĂRAȘ (PNMF) CA PARC EMBLEMATIC EUROPEAN

Două tipuri de argumente susțin înființarea PNMF: (A) oportunitate foarte bună de dezvoltare economică durabilă la nivel local care să susțină comunitățile și mediul; (B) conservarea și punerea sub protecție a unui capital natural extraordinar de bogat ce trebuie bine gospodărit în prezent și lăsat moștenire generațiilor viitoare.

A. Oportunitate Foarte bună de dezvoltare economică durabilă la nivel local care să susțină comunitățile și mediul:

1. Nu există un parc național în Europa comparabil ca bogăție de elemente naturale și suprafață luate împreună; Parcul Național Munții Făgăraș ar putea deveni un simbol emblematic pentru natură sălbatică și frumoasă din întreaga Europa (vezi Anexa 1 cu datele fizico-geomorfologice și de biodiversitate ale PNMF).
2. Oportunitate extraordinară de a dezvolta în comunitățile locale **turismul bazat pe natură** și a atrage pe termen lung cei peste 500 milioane de potențiali vizitatori din țări europene care optează pentru acest tip de relaxare;
  - **PNMF are obiective turistice unice** în România – traseul de creastă cu vârfurile montane șoseaua Transfăgărășan, Cetatea Poenari, lacurile de acumulare Vidraru și Pecineagu;
  - Existența unei varietăți de oferte ecoturistice poate ajuta comunitățile locale cu locuri noi de muncă și oportunități de realizare de venituri;
  - **Prin înființarea Parcului Național Făgăraș** comunitățile din jurul munților au șansa unică de a apare pe harta internațională a turismului;
3. Dezvoltarea unei **economii locale bazată pe afaceri “verzi”** care să valorifice potențialul natural al zonei naturale fără să ducă la consumarea resurselor, să contribuie la păstrarea lor și să rețină cea mai mare parte a veniturilor realizate la nivelul comunităților;
  - Un parc național emblematic ar permite un marketing de succes al produselor și tradițiilor locale sub acest brand recunoscut internațional;
4. **Parcurile naționale** sunt întotdeauna o chestiune de **mândrie națională**, existența celui mai important parc național din Europa în România ar fi o mândrie pentru români și ar îmbunătăți mult imaginea externă a României;
5. Așezările sunt toate situate în afara zonelor forestiere vaste și astfel parcul național nu va impune nici un fel de restricții asupra terenurilor intravilane.

B. Conservarea și punerea sub protecție a unui capital natural extraordinar de bogat ce trebuie bine gospodărit în prezent și lăsat moștenire generațiilor viitoare:

1. **PNMF ar putea reprezenta un rezervor imens** pentru sechestrarea carbonului în condițiile luptei cu schimbările climatice generate de activități umane poluatoare;
2. **Rezervor de apă curată cu debit constant** pentru milioane de locuitori inclusiv rezervă pentru municipiul București și cu un potențial imens pentru agricultură pe termen lung, în contextul schimbărilor climatice;
3. **Cel mai important rezervor de biodiversitate din Munții Carpați** cu 27 de tipuri habitate naturale, 6 specii de mamifere, 3 de amfibieni, 4 de pești, 13 de nevertebrate și 66 specii de plante endemice, toate de interes european;
4. Munții Făgăraș adăpostesc **o populație de carnivore mari semnificativă la nivel european** și oferă un habitat ideal dezvoltării unor exemplare deosebite de fauna înregistrate ca **recorduri mondiale în trecut** (în Valea Arpășelului a fost recoltat un exemplar de lup cotat, **ca record mondial**, și tot aici, cel mai mare trofeu de capră neagră din lume);

5. **Cel mai mare bazin forestier al României** cu cea mai mare suprafață de ecosisteme forestiere și de pajiști nefragmentată antropoc la nivel național și european;
6. Parcul Național Făgăraș poate asigura conservarea valorilor naturale ale celui mai înalt și mai important masiv muntos din România asigurând, totodată, premisele necesare conservării celor mai reprezentative *păduri naturale virgine* și *cvasivirgine* (estimate la cca. 30.000 ha), practic, astăzi dispărute din restul Europei. Aceste habitate polarizează o diversitate biologică terestră deosebită, constituind o **bogăție națională inestimabilă**.
7. **Cel mai înalt vârf din țară 2544 m** (Vârful Moldoveanu); găsim aici 8 din cele 14 vârfuri peste 2500m din România;
8. **Relief glaciar spectaculos**, 60 lacuri glaciare însumând 24 ha; cel mai înalt lac glaciar din țară 2282m – Tăul Mioarelor.

II. SITUAȚIA TERENURILOR ȘI A COMUNITĂȚILOR

Terenuri

Munții Făgăraș se întind pe teritoriul a 30 de unități administrativ teritoriale repartizate celor patru județe: Argeș, Brașov, Sibiu și Vâlcea. Regimului juridic al terenurilor se prezintă astfel:

- domeniul public (aprox. 60%): domeniul public al statului, domeniul privat al statului și domeniul public al unităților administrativ-teritoriale- proprietate privată (aprox. 40%): proprietatea privată a persoanelor fizice și proprietatea privată a persoanelor juridice;
- proprietate necunoscută (sub 0.5%).

Comunități

În jurul Munților Făgăraș regăsim 30 de unități administrative în care trăiesc cca. 73.000 locuitori, distribuiți în 128 de localități. Activitățile principale ale locuitorilor acoperă domeniul agricol (creșterea animalelor), exploatarea forestieră și turismul. Printre activitățile secundare desfășurate în arealul Munților Făgăraș amintim culegerea fructelor de pădure, ciupercilor, plantelor medicinale, acestea făcând parte din activitățile tradiționale. În ciuda existenței pădurilor întinse, comunitățile sunt mai degrabă sărace, populația scade și cu excepția turismului nu sunt foarte multe oportunități economice. Există încă o mare varietate de tradiții loale, de multe ori diferite de la un sat la altul, dar aceste tradiții vor dispărea în timp pe măsură ce tot mai mulți tineri părăsesc zona rurală (detalii în Anexă).

Veniturile realizate din exploatarea și valorificarea produselor lemnoase, din vânatoare, produse accesorii ale pădurii nu contribuie substanțial la menținerea și creșterea nivelului de trai în comunitățile locale, maximul de plus valoare fiind "exportată" în afara zonei, iar de partea care rămâne local beneficiază grupuri restrânse.

III. PAȘI PENTRU CONSTITUIREA PARCULUI NAȚIONAL MUNȚII FĂGĂRAȘ

În vederea instituirii categoriei de protecție „parc național”, este necesară parcurgerea următoarelor etape:

1. Inițierea de către Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor a unei oferte de colaborare pe bază de voluntariat public privat în vederea colaborării cu diverse organizații de mediu care doresc să sprijine pe termen lung constituirea parcului național, autorități ale statului, autorități locale din zona viitorului parc, alte entități voluntare. (Perioada estimată octombrie 2016)
2. Inițierea din partea Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor a studiului de fundamentare științifică care să certifice valoarea capitalului natural și va constitui baza științifică pentru constituirea parcului. (Perioada estimată 2016-2017)
3. Realizarea documentației cartografice cu limitele ariei naturale protejate, cu evidențierea categoriilor de folosință a terenurilor. (Perioada estimată 2016-2017)

4. Definirea suprafeței ariei protejate și prezentarea situației juridice a terenurilor, cu precizarea formei de proprietate și a proprietarilor la data înființării ariei. (Perioada estimată 2016-2017)
5. Emiterea hotărârilor ale consiliului comunal, orășenesc, municipal sau județean, după caz, de avizare a suprafeței administrative care va urma să facă parte din aria naturală protejată. (Perioada estimată 2016-2017)
6. Înștiințarea deținătorilor și administratorilor de terenuri și inițierea consultărilor cu toți factorii interesați privind inițiativa instituirii categoriei de parc național pentru Munții Făgăraș. (Perioada estimată 2016-2017)
7. Inițierea și derularea procesului de declarare a Parcului Național Munții Făgăraș cu sprijinul comunităților locale, organizațiilor de mediu și științifice. (Perioada estimată 2016 -2018)
8. Crearea structurii de administrație a Parcului Național Munții Făgăraș, odată cu instituirea regimului de parc național. (Perioada estimată 2018)
9. Elaborare planului de management care descrie și evaluează situația prezentă a ariei naturale protejate, definește obiectivele, precizează acțiunile de conservare necesare și reglementează activitățile care se pot desfășura pe teritoriul ariilor, în conformitate cu obiectivele de management, precum și a regulamentului ariei naturale protejate în care se includ toate prevederile legate de activitățile umane permise și modul lor de aprobare, precum și activitățile restricționate sau interzise pe teritoriul ariei naturale protejate. (Perioada estimată 2018-2020)
10. Realizarea în cadrul colaborării cu diferitele entități voluntare și autorități locale a unei strategii privind dezvoltarea durabilă a comunităților locale pe termen mediu și lung, dezvoltare bazată pe o economie verde și pe dezideratul rămânării plus valorii economice în zonă, promovarea posibilelor planuri de afaceri verzi, identificarea unor surse de finanțare pentru inițierea acestora și implementarea strategiei. (Perioada estimată 2016-2019)

CONCLUZIE:

Propunem Guvernului României: (1) Susținere inițierii procesului de creare a Parcului Național Munții Făgăraș ca un parc emblematic al României și Europei, și (2) Constituirea sub coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor a unui grup de lucru interministerial care să analizeze, aprobe și planifice procesul de constituirea a Parcului Național Munții Făgăraș.

ANEXA - Elementele importante care stau la baza instituirii Parcului Național Munții Făgăraș:

Localizare

În sens geografic larg, prin Masivul Făgăraș se înțelege întregul complex muntos aparținând Carpaților Meridionali, cuprins între Valea Oltului la vest, văile Bârsei, Groșetului și Dâmboviței la est, Depresiunea Făgărașului la nord și cele ale Jiblei, Arefului, Brădetului și Câmpulungului la sud, acoperind o suprafață de aprox. 200.000 ha.

Obiective culturale, tradițiile și obiceiurile comunităților locale

Potențialul antropic este reprezentativ, principalele obiective culturale din zona Munților Făgăraș fiind:

- Monumentul Energia, construit în 1970 lângă Barajul Vidraru, Cetatea Poenari, construită pe muntele Cetățuia de către Vlad Țepeș în secolul al XIV-lea, Casa memorială George Stephanescu, Mănăstirea Sf. Ilie – Paltinu de la Piscul Negru și altele. În Comuna Arefu

-Muzeul sătesc din Galeș, Schitul Brădet, Stațiunea balneo-climaterică Brădet (Comuna Brăduleț). Evenimentele locale care se desfășoară pe teritoriul comunei sunt târgurile tradiționale în 20 iulie, 27 iulie și 8 septembrie;

- Casa Memorială George Topârceanu, Schitul Dragoslavele, Mănăstirea Aninoasa, Mănăstirea Nămăiești, Mănăstirea Negru Vodă-Câmpulung (Comuna Rucăr). Dintre evenimente locale din comuna Rucăr menționăm Ziua comunei Rucăr și Expopastoralis în luna septembrie;

-Mănăstirea de maici din satul Văleni –atestată documentar din anul 1662, Schitul din cătunul Bocănița, construit în secolul XIX de un descendent al Brătienilor, Biserica bolniță cu hramul Învierea lui Lazăr, zidită de schimonahul Iosif Cotmeanu (Comuna Sălătrucu);

-Mausoleul de la Mateiaș, ridicat între anii 1928-1935, monument istoric dedicat eroilor din Războiul de Întregire Națională, situat pe Dealul Mateiaș, Schitul rupestru Nămăiești, Cetățuia Nămăiești, Casa memorială George Topârceanu. Evenimentele locale din comună sunt reprezentate de expoziții de artă populară, sărbătorile creștine (Comuna Valea Mare Pravăț);

-Mănăstirea Brâncoveanu, Izvorul părintelui Arsenie Boca, Chilia de piatră a părintelui Arsenie Boca, pe muchia Drăgușului, Pârția de schi de la Moșul Drăgușului, Muzeul Etnografic Drăguș, Casa cojocarului Sofonea (Comuna Drăguș), Evenimentele locale sunt Sărbătoarea Buzduganului în 20 iulie, Zilele Drăgușului în prima duminică după 15 august, târgurile tradiționale de animale din 23 aprilie și 8 septembrie, ziua recoltei în luna octombrie și alegerea cetei în 6 decembrie.

-Muzeul sătesc din Copăcel, cu obiecte reprezentative pentru tradițiile și meșteșugurile locale, Biserica Sf. Nicolae din Mărgineni, atestată din anul 1791, Biserica Buna Vestire din Copăcel, datând din anul 1726, este un monument reprezentativ pentru arta brâncovenească în Transilvania.

-Ruinele Cetății Negru-Vodă de la Breaza, cabana și Lacul Urlea, satele de vacanță Lisa și Breaza, Complexul Plaiul Lisei;

-Mănăstirea și castelul Brâncoveanu (Sâmbăta de Sus)

-Mănăstirea rupestră de la Șinca Veche, așezarea dacică amplasată pe Dealul Pleșu, la 1km sud de Șinca Veche, pe valea pârâului Crețu, Castrul roman de lângă Șinca Veche, Moara și joagărul pe apă de la Ohaba, Mănăstirea Bucium, Colecția de artă populară Radocea din satul Bucium, Biserica Cuvioasa Paraschiva din Șercăița, Biserica Sfinții Arhangheli din Perșani, Biserica de piatră din cimitir din Ohaba (Comuna Șinca)

-Castrul Roman de la Feldioara.

- Palatul de vară Brukenthal, Biserica Evanghelică-Lutherană, Muzeul etnografic din Avrig, Casa memorială Gheorghe Lazăr, Fortificația medievală de la Avrig-Racovița, un cimitir de incinerare daco-roman la Bradu, secolul II-III e.n. unul din cele mai mari de acest fel din țară.

-Muzeul Etnografic și Memorial Badea Cârțan ce deține obiecte ce au aparținut celebrului țăran autodidact, două biserici monumente istorice - Biserica Buna Vestire din Streza Cârțișoara și Biserica Sf. Nicolae din Oprea Cârțișoara (Comuna Cârțișoara);

-Ruinele Castelului Turnu Roșu - fortificație medievală, Biserica Adormirea Maicii Domnului din Sebeșu de Jos și Biserica Sf. Nicolae - Porcești, zisă a lui Matei Basarab, ctitorie din anul 1653 a domnitorului Matei Basarab.

-Așezarea de la Găujani, ce datează din perioada de tranziție la epoca bronzului -Cultura Coțofeni, Casa cu cadran solar din satul Găujan și Biserica Buna Vestire și Cuvioasa Paraschiva din satul Bumbuești.

-Biserici-monument, Sf. Nicolae -1733 și Sfinții Voievozi -1807, singurele biserici din Muntenia construite și pictate după modelul celor moldovenești. Comuna Căineni;

- Monumentul Eroilor din satul Mlăcenii, construit în anul 1993 și Monumentul Eroilor de la Posada, închinat Luptei din anul 1330, construit în anul 2001 (Comuna Perișani);

Manifestări cultural –artistice tradiționale:

Menționăm mai jos câteva dintre evenimentele locale reprezentative:

-Festivalul La Copăcel de sărbători, manifestare cultural-artistică care are loc în ziua de Sf. Ștefan, reunind fiii satului în jurul tradițiilor și obiceiurilor de iarnă, Parada Cetelor de Făgăraș la care participă toate cetele din Țara Făgărașului, Ziua eroilor de Înălțare, când se comemorează toți eroii căzuți în cele două războaie mondiale;

-Cetele de feciori cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, Obicei local datul în strai de Anul nou, Ziua eroilor de Ispas (în comuna Lisa);

- Roata în Flăcări la Lăsatul secului Postului Mare, Târgul de primăvară, Târgul de toamnă, la sărbătorile de iarnă: Steaua, Turca (Comuna Șinca Nouă);

- sărbătorirea victoriei de la Posada, în fiecare an, între 9 și 12 noiembrie, obiceiul Paparudelor, precum și obiceiurile specifice sărbătorilor de iarnă: colindul cu irodul, steaua, plugușorul și sorcova, colindatul Ionilor (comuna Perișani).

Meșteșuguri și industrie de artizanat

În zona Munților Făgăraș industria de artizanat și meșteșugurile sunt deosebit de importante, atât în termeni culturali, cât și ca potențial economic.

În nordul munților Făgăraș meșterii sunt bine individualizați, se bucură de promovare locală prin intermediul festivalurilor care se organizează pe tot parcursul anului și sunt deseori sprijiniți de organizații non-guvernamentale de tipul SOS Țara Făgărașului. Unii meșteri au comenzi constante și își permit să lucreze cu ucenici asigurând totodată transmiterea tehnicilor tradiționale (Arpașu de Sus, Drăguș).

Meșteșugul picturii pe lemn sau mai rar sticlă, care se bucură de o lungă reputație în unele localități (Avrig, Arpașu de Sus), mobilier pictat ce urmează să decoreze pensiunile locale rustice sau casele de vacanță ale străinilor stabiliți în zonă. În Măliniș (com. Hârșeni) câteva familii de rudari împletesc coșuri, iar la Racovița și Sâmbăta de Sus își desfășoară activitatea câteva meștere țesătoare.

În cazul Țării Loviștei se remarcă cătunele de romi din Valea Urii (Câineni) și Mlăceni sau Poiana (Perișani). Membrii comunității din Mlăceni sunt pricepuți din tată în fiu în confecționarea lăzilor de zestre, a cuferelor, a meselor rotunde sau pliante și a altor obiecte sculptate din lemn de paltin sau salcie.

În sudul Munților Făgăraș amintim meșteșugul țesutului (3 țesătoare) și al sculpturii (3 sculptori), de asemenea, lucrul obiectelor mici de lemn precum linguri, scăunele, albii și alte vase din lemn practicat de rudari, populația de etnie romă.

Țesutul și brodatul

Țesutul a cunoscut o mare amploare în perioada anilor 80, astăzi mai sunt doar țesătoare casnice: la Nucșoara, la Nămăești unde se lucrează la comandă macate, plocade și covoare, În Lerești, se țes încă renumitele marame de boragic, cu toate că cererea a scăzut considerabil în ultimii ani, la fel și materia primă necesară. Un success considerabil îl au în schimb atelierele de țesătorie din incinta mănăstirilor Nămăești și Văleni. În satul Ucea de Sus se lucrează cojoace și pieptare decorate cu flori.

Brodatul se practică frecvent, în aproximativ fiecare localitate existând câte un specialist. Broderiile sunt adeseori foarte minuțioase și spectaculoase, respectând modelele și culorile tradiționale. Cusătoresele lucrează în general la comandă, ocazional și câștigul de pe urma acestor activități nu este substanțial.

Sculptura în lemn

Meșterii sculptori din zona sudică a Munților Făgăraș produc cu predilecție mobilier de biserică (Brăduleț, Sălătrucu), obiecte de artizanat sau mobilier de interior (Nucșoara), sau instrumente muzicale.

Confecționare coșuri împletite

Împletitul coșurilor din nuiele de alun și confecționatul măturilor din ramuri de mesteacăn reprezintă una dintre sursele importante de venit pentru numeroase familii de rudari din Gura Pravăț (Valea Mare).

Lâna

Reprezintă invariabil o resursă a cărei valoare este sub-apreciată cronic. Cu toate că lâna reprezintă o materie primă abundentă și constantă, toți proprietarii de ovine se declară nemulțumiți de raportul dintre costurile prelucrării lânii și prețul său de vânzare. În unele localități (cu predilecție cele din Țara Loviștei) marii oieri reușesc să vândă lâna proaspăt tunsă en-gros intermediarilor care o vând

ulterior pe piețele externe. Crescătorii mici în schimb o valorifică în cantități mici în gospodărie (Nucșoara, Brăduleț, Drăguș) sau îi dau foc.

Caracteristici fizico-geografice

Geologie

Munții Făgăraș sunt alcătuiți din formațiuni structural-petrografice care aparțin cristalinului prealpin al Pânzei Getice - roci metamorfice dure, de fundament, formate prin transformarea sau metamorfozarea în adâncuri a rocilor sedimentare și eruptive preexistente, depozitelor de molasă litorală și învelișului sedimentar miocen.

Relief

În Munții Făgăraș se individualizează cele mai mari altitudini din România (Vârful Moldoveanu-2544 m), 8 vârfuri depășind 2500 m. Masivul Făgăraș are o dispunere asimetrică, reprezentând un mare nod orohidrografic, fiind denumit și *Alpii Transilvaniei*.

Relieful glaciatic din Munții Făgăraș prezintă o mare varietate de forme bine conservate, fapt datorat pe de-o parte înălțimilor mari pe care le-au atins acești munți în perioada glaciatică din Cuaternar, favorizând instalarea ghețurilor, iar pe de altă parte constituției lor petrografice, cu roci cristaline dure care au conservat formele glaciare. Deși în zona Munților Făgăraș condițiile geologice nu au permis dezvoltarea unor importante **fenomene carstice**, totuși procesele morfogenetice au generat formarea unor fenomene endo și exocarstice, importante sub aspect conservativ. În Munții Făgăraș au fost inventariate peste 50 de cavități aflate între 2045-2435 m altitudine (cavități aflate la cea mai mare altitudine din România), o parte dintre acestea fiind declarate rezervații naturale.

Hidrografia

Rețeaua hidrografică este densă datorită cantităților mari de precipitații pe care o primește arealul Munților Făgăraș. Apele munților Făgăraș sunt tributare Oltului, care își adună afluenții de pe versanții nordic și vestic, și Argeșului, căruia îi rămân cele dinspre sud. Cele peste 60 de **lacuri glaciare** ale Munților Făgăraș însumează aproximativ 24 ha de luciu de apă. În Munții Făgăraș întâlnim lacul aflat la cea mai mare altitudine din România (Tăul Mioarelor, 2282 m).

Clima

Elementele climei-temperatură, vânturi, precipitații prezintă în Munții Făgăraș o etajare determinată de altitudine. Aceasta se reflectă în existența etajelor bioclimatice așa încât, se poate vorbi de un climat al pădurilor de foioase, de unul al pădurilor de conifere și un climat al pajiștilor alpine.

Temperatura aerului scade treptat de la poalele masivului spre creastă. Astfel, temperaturile medii anuale se încadrează în intervalul +7°C la poalele munților și -2°C pe crestele cele mai înalte.

Precipitațiile sunt bogate și mai abundente pe latura vestică față de cea estică. Cantitatea lor crește de la poale spre înălțimi, ajungând în medie de la 900 în etajul fagului, până la 1400 mm în zona alpină.

Solurile

Datorită structurii geologice complexe, în care predomină șisturile cristaline, a asimetriei morfologice pe transversala nord-sud, a amprentei lăsate de glaciatiune, a diferențelor climatice între versantul nordic și cel sudic, a cantităților diferite de precipitații de la est la vest, în Munții Făgăraș se remarcă o zonalitate pe verticală a solurilor.

Vegetația

Vegetația este și ea etajată, reflectând caracteristicile climatului, altitudinii, expoziției versanților, ale solurilor și rocilor. În subetajele montan inferior și mijlociu s-au dezvoltat fâgete și păduri de amestec sau pajiști mezofile în locurile unde aceste păduri au fost defrișate. În subetajul montan superior sunt dominante molidișurile cu ochiuri de verdeață ierboasă. În etajul subalpin și alpin sunt prezente tufișuri și pajiști alpine.

Fauna

Pe teritoriul Munților Făgăraș întâlnim o diversitate mare a speciilor din care sunt de interes comunitar: 25 de specii de păsări, 13 specii de nevertebrate, 4 specii de pești, 3 specii de amfibieni și 6 specii de mamifere.

